

AIDAI

Munchenas Penktadienis, 1946.III.1 d. /III metai/ Nr.49 /86/

PRISIDENGDAI POTSDAMO SUSI- TARIMU, RUSAI EKONOMISKAI SIAUBIA AUSTRIJĄ

/New York Herald Tribune/

Viena. Jeigu greit nebus išsi-
aiškinta Potsdamo deklaracija, lie-
čianti rusų teises į buvusius vo-
ciečių turtus reparacijų prasme,
Austrijos krašto ūkis pateks į vi-
siška Rusijos priklausomybę.

Visai neatsiklausdami keturių
sąjunginių valstybių kontrolės ko-
misijos, Rusijos atstovai per pa-
sterčiusius šešis mėnesius stengė-
si su pastebimu pasisekimu paver-
ti Austrijos sunkiąją pramonę, ban-
kus, žibala, žemės ūkį ir Dunojaus
laivininkystę.

Kai jie buvo prašomi pasiaiškinti,
kodėl taip vienašališkai veikia,
rusai nurodydavo į Potsdamo repara-
cijų frazeologiją.

Naujajai Austrijos respublikai
nuolatini „reparacijų“ putekamasis
kanalas, sukurtas Potsdamo susita-
rimu, neleis pasiekti jokio ekono-
minio savarankiškumo ir tuo būdu
pavers niekais jos politinę nepri-
klausomybę.

Anglų-amerikiečių atstovai
tvirtino, kad Austrijos atsitikime
Potsdamo sutarties raidišką aiški-
nimas privertė prie visų Austri-
jos turimų resursų nusavinimo, nes
paciai po Austrijos prijungimo kon-
trolliavo visus gamtos turtus, ban-
kus ir pramonę. Amerikiečiai ir
britai pakartotinai reikalavo pri-
taikyti Maskvos deklaraciją dėl
Austrijos respublikos atstatymo ir
numatyto jai palankumo principo
pritaikymo. Vis dėlto maršalas Ko-
nevas, raudonosios armijos vadas
ir Rusijos atstovas kontrolės ta-
ryboje, parodė Potsdamo sutarties
kopiją ir paskaitė nuostatus kaip
atmetamąjį pagrindą ir atsisakė
tuo reikiamu daugiau kada nors tar-
tis.

Per paskutinius du mėnesius po
1945 m. lapkričio 25 d. rinkimų,
kuriuose triuškinančiai pralaimėjo

komunistų partija, Viena vis
dažniau buvo minima rusų repara-
cijų sąrašuose. Paskutiniu repara-
cijų reikalavimu rusai paėmė 95
procentus Enzerfeldo pramonės
įrengimų ir Dunojaus laivininkys-
tės.

Be to, Zistersdorfo naftos
valyklų įrengimai, kurie keletą mė-
nesių buvo Austrijos vyriausybės
ginčų objektu, nes Austrija nenorėjo
sudaryti panašios sutarties,
kuria sudarė su rusais Rumunija
ir Vengrija, dabar išmontuojami
ir išvežami į rytus. Naftos šalti-
niai Rusijos zonoje netenka
Austrijos tarnautojų personalo,
kuris pašalinamas ir pakeičiamas
rusų darbo batalijonais. Direkto-
riai, kurie beveik visi buvo aus-
trai, beveik visi jau pašalinti.

Rusų ginkluota sargyba stovi
prie Dunojaus Laivininkystės Ben-
drovės pastatų ir įrengimų Britų
zonoje. Šią bendrovę Sovietai
prieš dvi savaites perėmė savo
žinion, o britai už tai paėmė į
ginkluotą apsaugą krantines, ku-
rioje yra šie koncerno turtas.
Rusai pastatė savo sargybas po to,
kai jie pareikalavo, kad Austrija
įjungtų savo laivininkystės kapi-
talus, vienus iš didžiausių Duno-
jaus laivininkystėje, į pusiau
rusų valdomą bendrovę. Tačiau 60
procentų austrų laivyno dar tebė-
ra amerikiečių zonoje apie Linčą.

Rusai dar tebesidera dėl 60000
akrų derlingiausios žemutinės Au-
strijos žemės, kurioje yra numato-
ma apgyvendinti Raudonosios Armi-
jos karių šeimas. Pranešama apie
ten planuojamus kolektyvius ūkius,
kurie, kompetetingų asmenų puomo-
ne, galėtų išmaitinti 80-100 tūk-
stančių asmenų visus metus, arba
vieną mėnesį visą žemutinę Austri-
ją.

RUSAI SUJUNGIA GINKLUOTAS PAJĖ- GAS

Londonas /AP/. Rusija sujungė sa-
vo karines pajėgas į vieną Liau-

dies Komisariate ir iš jo pavadinimo išmeta žodį „gynyba“.

Maskvos radijas pranešė, kad premjeras Juczapas Stalinas skiriamas šio naujojo TRS ginkluotų pajėgų Liaudies Komisariate šefu.

Pagal šį pranešimą, Aukščiausios TSRS Tarybos Prezidiumo nutarimu J. Stalinas paskirtas Liaudies Komisarų ir aukščiausiuoju TSRS ginkluotų pajėgų viršininku.

Laivyno Liaudies Komisaratas ir Liaudies gynybos komisaratas pakeisti paminėtuosiu nauju komisaratu.

„PRAVDA“ PUOLA LIPMANĄ

Maskva. „Pravdos“ tarptautinės padėties recenzentą W. Lipmaną laiko oficialiu karo propagandistu prieš Sovietų Sąjungą. „Pravda“ rašo: „Walter Lipmanas iškraipia ir pakeičia Stalino kalbą“. Sovietų Sąjungą, girdi nesilimanti jokių priemonių žmonių pragyvenimo lygiui pakelti, o pramonės atstatymo programą sudaręs tik apsiginklavimo planas.

TRUMPOS ŽINIOS

- Maskva. Sovietų kariuomenės štabo viršininkas Mandžurijoje praneša, kad didelė dauguma Raudonosios Armijos karių jau pasitraukė iš Mandžurijos.

- Vienoje kalboje trečiadienį Byrnes pasakė, kad jam nėra žinoma, jog bet kurios nors rusų kariuomenės dalys būtų pasitraukusios iš Mandžurijos. Kad rusai išmontuoja fabrikus Mukdene ir kitur remdamiesi Potsdame sutartimi, jam toks prisipažinimas nėra žinomas.

- Briuselis. Belgijos komunistų partija pareiškė, kad ji jokioje vyriausybėje nedalyvaus, kurią sudarys krikščionių-katalikų partija. Katalikų partija simpatizuoja karaliaus grįžimui į sostą.

- Vašingtonas. JAV vyriausybė pareikalavo Britaniją ir Prancūziją daryti visą laikinajai Ispanijos vyriausybei sudaryti užsienyje. Prancūzijos-Ispanijos siena pasilieka uždaryta. Franco nutraukė atostogas pasienio kariniams daliniams. Bidault įteikė notas JAV ir Anglijos vyriausybėms, siūlydamas Ispanijos problemą iškelti Saugumo Taryboje.

- Paryžius. Ispanijoje nužudytas Garcia Grandė ir dar 9 kiti respublikonai. Prancūzijos oficialiniuose sluoksniuose tai sukėlė pasipiktinimo audrą. Viename pasikalbėjime Franco pasisakė už monarchijos atstatymą.

- Maskva. Raudonosios armijos 28 metų sukakties proga Stalinas kariuomenei pareiškė: „šiandien mūsų uždavinys yra iškovotas pergalės sustiprinti ir sudaryti sąlygas pajėgiam tautiniam ūkiui plėtotis. Mes turime kiek galint trumpiausiu laiku ne prieškarinės garbės lygį pasiekti, bet jį pralenkti ir tuo būdu karinę ir ūkinę Sovietų Sąjungos galią toliau stiprinti.“

- Ženeva. Canterbury vyskupas Dr. Fišeris pasiuntė Šveicarijos vyskupui raštą, kuriame giria protestantų bežpyčios dvasios stiprumą, parodytą kovoje su naciais. Daugelis šioje kovoje paaukojo savo gyvybes. Dabar reikalinga stiprinti artimo meilės dvasią. Niekada nebuvo taip reikalingas visų konfesijų bendradarbiavimas kaip dabar.

- Maskva. Buvęs sovietų pasiuntinys Belgrade paskirtas pasiuntiniu į Teheraną.

- Telavivas. Ginkluoti žydų ekstremistai užpuolė tris britų aerodromus ir sunaikino 15 lėktuvų. Iš šių su šiais užpuolimais, britų kariuomenė kai kuriuose kaimuose padarė krates.

- Hamburgas. Sekmadienį po pietų tarp Hamburgo ir Kuxhaveno nuskeno kursavęs garlaivis „Lichtmark“. Iš 110 laivė buvusių asmenų tik 8 tegalėjo būti išgelbėti.

- Čunkingas. Kiniečių informacijomis, į šiaurę nuo Mukdeno komunistai užpuolė tautinės kariuomenės dalinius. Komunistai įteikė protestą dėl vieno jų knygyno sunaikinimo. Jie tuo protestu pareikalavo Čangkaišeka nubauti nusikaltėlius, panaikinti slaptąją policiją ir atlyginti nuostolius 25.000 dolerių sumai. Be to, 7 aukšti Kinijos pareigūnai protestuoja prieš slaptas Jaltos sutartis.

- Londonas. Karo nusikaltėlių komisija iki šiol jau surašė 11.600 asmenų.